

• **Bergs stel emigreert naar Thailand om koraalriffen te redden**

Een beeldentuin voor vissen

Een beeldentuin voor vissen? Vera Aarden en Frank van Klaveren uit Bergen op Zoom maken hem, zodat koraal kan groeien.

door Annelies Vlaanderen
BERGEN OP ZOOM

Vera Aarden (38) en Frank van Klaveren (49) uit Bergen op Zoom zijn al een poos fanatieke duikers. Ze bekommeren zich derhalve om de natuur onder water, in het bijzonder van koraalriffen, de 'kraamkamers' van de oceaan. Deze spectaculaire natuurgebieden worden met uitsterven bedreigd, met 'dank' aan de mens. Overbevissing, bevuilding en toerisme zijn zo wat oorzaken.

In tegenstelling tot andere natuurliefhebbers laten de twee Bergenaars het er niet bij zitten. Ze gooien het roer om en emigreren uiterlijk begin april naar Thailand om daar op het voor duikers be-

kende eiland Koh Tao kunstmatige koraalriffen te bouwen die er ook nog eens kunstzinnig uitzien. De riffen hebben de vorm van handen en bloemen. Daar gaat op een gegeven moment koraal op groeien en daar komen weer vissen op af. De creatie van zo'n beeldentuin onder water is een volstrekt uniek initiatief, waarvoor de twee 'onderwatertuiniers' een organisatie in het leven hebben groepen: CoralGardening. Met behulp van een startkapitaaltje en crowdfunding hopen ze er hun werk van te maken. Van Klaveren: „Het gaat ons om de financiering van het project. Wij leven sober, wij hebben niet veel nodig.”

Hun flat, 13 hoog aan de Groeshof, oogt al tamelijk leeg. Een paar planten staan wat zielloos bij el-

• Vera Aarden bezig met het maken van een kunstmatig koraalrif.

• Een bloemblad is af en kan aan de constructie worden bevestigd.

• Frank van Klaveren en Vera Aarden zijn fanatieke duikers.

kaar op een tafel. „Wie ze wil hebben, mag ze meenemen”, grinnikt Van Klaveren. Alles moet weg, voor de grote verhuizing. „We nemen niets mee. We hebben onze huur en ook onze banen opgezegd.” Aan de muur hangen nog drie reproducties van Dali. „Die heb ik aan een vriendin beloofd”, merkt zijn vriendin op.

Alle schepen achter je verbranden en aan de andere kant van de wereld iets nieuws beginnen: je moet het maar durven. Toch is het voor het stel niet louter een sprong in het diepe. Ze zijn al meerdere keren op de plek geweest, Koh Tao in Thailand, waar ze hun nieuwe leven willen opbouwen. De eerste keer was in 2007. „We volgden een cursus 'marine conservation' van een professor in de onderwaterbiologie die daar woont en werkt. Die vonden we zo interessant dat we een jaar later voor een maand zijn teruggekomen. Je leert heel veel over koraalriffen. Daarnaast kregen we de opdracht om iets te bouwen onder water. Dat is een soort schuilplaats voor vissen geworden, een kunstmatig rifje.” Van Klaveren: „We zagen al snel dat de vissen er gebruik van maak-

• De grote bloem krijgt vorm. Als hij klaar is, gaat hij te water en komen er vissen op af.

ten. Dat gaf een enorme kick. Onze leus werd: 'We have the power to destroy and we have the power to restore'.

Op een gegeven moment zeiden ze tegen elkaar: 'Dit is het, dit willen we doen. Dit moeten we doen'.

De bedoeling is dat ze niet alleen met hulp van vrijwilligers koraalriffen gaan bouwen en planten in de zee, ze willen ook voorlichting geven op duikscholen. „Niet met het vingertje wijzen”, zegt Aarden gedeceideerd, „maar een oplossing aanbieden.”

Het project willen ze niet beperken tot het ene Thaise eiland. Van Klaveren: „We beginnen er en als het aanslaat, kunnen we overal uitwaaien.”

Vrijwilligers zijn altijd welkom, maar, waarschuwt het stel: „Het is niet alleen leuk, het is ook

• • •
'De tsunami in 2004 had minder schade berokkend als 't koraal gezond was geweest'

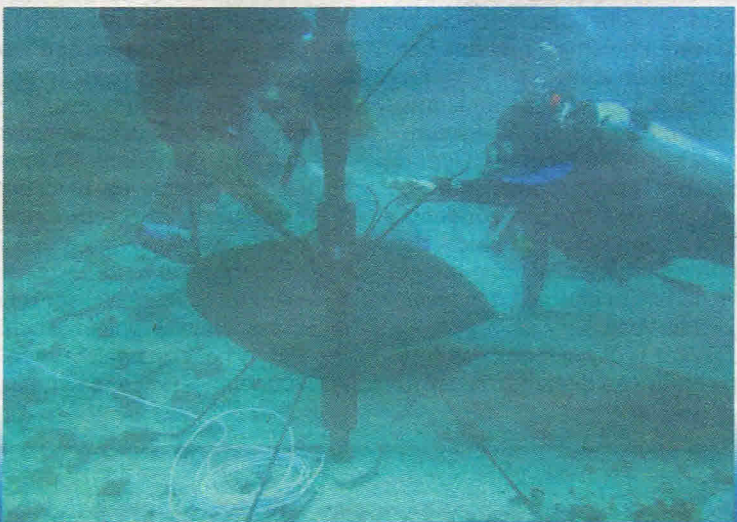
Frank van Klaveren CoralGardening

hard werken. Maar de beloning is groot. Al is het een druppel in de zee, de druppel heeft wel effect.”

.....
bouw mee: www.coralgardening.org

• Toeristen genieten van de natuur op en rond het Thaise eiland Koh Tao.

• De 'beeldentuin' onder water: handen waar koraalrif op gaat groeien. Duikers kunnen er tussendoor zwemmen.

